

LUNDS
UNIVERSITET

Antagningsavdelningen

Beslut

LOKALA RUTINER FÖR
ALTERNATIVT URVAL SOM
PRÖVAS AV
ANTAGNINGSNÄMNDEN

Diarienummer
STYR 2019/1730

Datum 2019-12-04

Lokala rutiner för alternativt urval som prövas av Antagningsnämnden

Syftet med detta dokument är att ge utbildningarna stöd när ansökan om alternativt urval sätts samman och för att säkerställa bättre kvalitet på det underlag som inkommer när ärenden anmäls till nämnden.

Till utbildning som vänder sig till nybörjare ska ansökan om alternativt urval handläggas av Utbildningsnämnden, i de fall avsikten är att använda sig av alternativt urval till mer än 1/3 av platserna måste UHR ge tillstånd om detta efter anhållan från universitetet. Utbildningsnämnden beslutar om en anhållan ska skickas in. Leder utbildningen till konstnärlig examen krävs inte något tillstånd från UHR för alternativt urval (för *Anvisningar gällande andra urvalsgrunder till konstnärliga utbildningar på grundnivå som vänder sig till andra än nybörjare samt till konstnärliga kurser på avancerad nivå*, se Dnr STYR 2017/295).

Till utbildningsprogram på avancerad nivå sker urval på akademiska meriter till samtliga platser. Efter samråd med Sektion Student och utbildning kan ansvarig fakultetsstyrelse/motsvarande fastställa andra urvalsgrunder i programmets utbildningsplan (AO (Dnr STYR 2016/869) och *Föreskrifter om fördelning av beslutsbefogenheter och rätt att teckna avtal vid Lunds universitet* (Dnr STYR 2019/1540)).

Alternativt urval

Alternativt urval innebär att man använder sig av en annan platsfördelning än vad som är angivet i 7 kap. 13§ Högskoleförordningen [HF] (1993:100). Betyg och högskoleprovsresultat bör normalt inte användas i det alternativa urvalet, eftersom syftet med alternativt urval är att ta tillvara andra meriter och erfarenheter.

Antagningsnämnden prövar ansökan om alternativt urval till utbildning på grundnivå som vänder sig till andra än nybörjare enligt *Föreskrifter om fördelning av beslutsbefogenheter och rätt att teckna avtal vid Lunds universitet* (Dnr STYR 2019/1540).

För kurser på avancerad nivå prövar Antagningsnämnden ansökan om alternativt urval, när urval inte sker med urvalsmodellen akademiska poäng 100 %, enligt Antagningsordningen [AO] (Dnr STYR 2016/869).

Antagningsnämnden prövar även ansökan om alternativt urval gällande kurs inom utbildningsprogram, då urval inte sker utifrån antal avklarade högskolepoäng inom programmet (Antagningsordningen [AO] (Dnr STYR 2016/869)).

Ansökan ska innehålla:

1. Basuppgifter

Uppgift om ansvarig på institutionen för det alternativa urvalet. En kortfattad beskrivning av utbildningen samt kursplan och i förekommande fall utbildningsplan. Av ansökan ska önskad platsfördelning framgå. Det ska även framgå till vilken antagningsomgång som det alternativa urvalet är tänkt att tillämpas för första gången. Anhållan om att använda alternativt urval ska vara underskriven av prefekt eller ytterst ansvarig för utbildningen enligt delegation.

2. Beskrivning och motivering

Beskrivningar av urvalsinstrumenten, vilka kompetenser som de avser att mäta och hur bedömningen av den sökandes kunskaper och färdigheter görs. Motivering till varför utbildningen avser att använda det beskrivna urvalsinstrumentet samt vad det föreslagna urvalet kan mäta som inte betyg, högskoleprov samt akademiska poäng kan ge (se punkt 9. *Att förhålla sig till*).

3. Beskrivning av urvalsförfarandet

Urvalet syftar till att de mest lämpade sökande ska antas. Det är nödvändigt vid ansökningstillfället att det är tydligt för den sökande på vilka grunder som urvalet görs.

Om urvalet görs i flera steg bör de olika stegens utformning inklusive urvalsinstrument beskrivas. Beskriv även hur urvalsförfarandet i sin helhet kommer att dokumenteras.

4. Urvalskommitté eller motsvarande

En beskrivning av urvalskommitténs sammansättning samt medlemmarnas kompetens. Vidare fordras en beskrivning av hur beslut fattas samt hur beslut fattade under urvalsförfarandet kommer att dokumenteras. Det ska även anges hur eventuellt jäv undviks och hanteras i förekommande fall (jfr Jäv 16-18 §§ FL (2017:900)).

Urvalskommitténs arbete samt urvalsmetoden ska kännetecknas av transparens. Av ansökan ska det framgå hur insyn garanteras och hur de ges möjlighet att följa processen.

Urvalskommitténs arbete samt urvalsmetoden kan delas upp i reproducerbara och icke-reproducerbara bedömningar.

En *reproducerbar bedömning* innefattar beslut som grundar sig på meriter och kunskaper som finns i dokument eller inspelat material. Bedömningen kan alltså återskapas genom dokumenterat material och kan redovisas efter urvalsprocessen.

En *icke-reproducerbar bedömning* grundar sig på kunskaper som redovisats på plats exempelvis genom provspel. En sådan bedömning kan inte återskapas på samma sätt och därför bör urvalskommittén inkludera minst en studentrepresentant, som utsetts av studentkåren vid berörd fakultet. Särskilt viktigt är att protokoll förs vid icke-reproducerbara bedömningar.

Studentrepresentanternas uppgift är att bevaka processen och rättssäkerheten för de sökande, men bör även kunna delta aktivt i utformandet av processen för att garantera rättssäkerheten för studenterna. Studentrepresentanterna ska dock inte delta i själva bedömningen.

5. Nödvändiga handlingar i ansökan

I de fall utlysningen sker på annat sätt än genom Antagning.se respektive Universityadmissions.se ska anmälningsanvisningarna bifogas. Den information om urvalet som ges till sökande, jurymedlemmar och allmänhet inför ansökan på Antagning.se ska inkluderas.

I de fall andra särskilda prov används i urvalet ska den information som skickas ut inför provet ingå i ansökan.

I de fall provet utgör behörighet, och därmed används som antagningsprov, ska den meddelandetext som går ut till de sökande som inte fått godkänt resultat på provet ingå i ansökan om alternativt urval.

Av ansökan ska det framgå hur resultatet och tillkännagivande av urvalet delges de sökande i de fall resultatet meddelas på annat sätt än genom Antagning.se.

6. Tidsram

En första kontakt ska tas med antagningsavdelningen i ett tidigt planeringsskede. En färdigberedd ansökan behöver vara nämndens sekreterare tillhanda senast tre veckor före inplanerat sammanträde med nämnden. Det är en målsättning för

Antagningsnämnden att urvalsinstrumentet som används ska vara kända för de sökande senast i samband med att anmälan öppnas, men helst innan antagningsomgången publiceras.

7. Tidsbegränsning av tillstånd

För att säkerställa att gällande lagstiftning följs är det nödvändigt att tidsbegränsa tillståndet om alternativt urval. Det är också nödvändigt att utvärdera att urvalet har haft avsedd effekt, vilket gör att Antagningsnämndens beslut normalt begränsas till tre terminer med möjlighet till förlängning efter en utvärdering.

Vid eventuell förlängning av tillståndet ska en ny ansökan inkomma från utbildningen innan det gamla gått ut. En beviljad förlängning av det alternativa urvalet gäller i ytterligare tre terminer eller tillsvidare med förbehåll.

8. Utvärdering av urvalet

I utvärdering bör institutionen redovisa effekterna av det valda urvalet genom att analysera antal sökande och antagna, studenternas prestationer, studieuppehåll, studieavbrott etc. Uppgifterna om de sökande ska redovisas fördelade efter kön. Vidare ska det även dokumenteras hur eventuellt jäv har hanterats (jfr Jäv 16-18 §§ FL (2017:900)).

9. Att förhålla sig till

Vissa utbildningar vill av olika skäl använda sig av antagningsprov för bedömning av den särskilda behörigheten, där behörighetskravet blir godkänt resultat på provet. Därmed ska ett godkänt prov definiera den gräns som innebär att en sökande har tillräckliga kunskaper för att kunna tillgodogöra sig utbildningen. Det är en viktig rättssäkerhetsfråga att gränsen är känd och definierad för sökandena innan antagningsprocessen startar så att bedömningen blir tydlig.

I de fall där prov används som ett urvalsinstrument bör sökande rangordnas, men enbart behöriga sökande kan antas. Om ett visst resultat på någon del i det alternativa urvalet bedöms som en

förutsättning för att klara studierna, bör detta utgöra ett
behörighetskrav.

Det är viktigt att skilja på behörighet och urval, eftersom
behörighetsbeslut går att överklaga. Om en sökande begär
omprövning av urvalsresultatet prövas frågan av
Antagningsnämnden. Vid ett eventuellt överklagande måste
institutionen kunna visa den bedömning som gjorts samt vad
som låg till grund för beslutet att förklara en sökande icke-
behörig.